

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **N. G.**
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2021, č. j. OAM-464/ZA-
ZA11-ZA20-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný vyhodnotil podanou žádost jako nepřípustnou, neboť ji žalobkyně podala opakovaně, aniž by uvedla nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a současně by tyto skutečnosti či zjištění

svědčily o tom, že by žalobkyně mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu].

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně namítla, že ve své druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla nové skutečnosti, které nebyly bez jejího zavinění předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení. První takovou skutečností je, že v zemi původu byla v letech 2003-2012 konzultantkou v Nacionální straně a členkou volební komise. V letech 2016-2018 se zúčastnila akcí, které byly vedeny proti současné vládní straně Gruzínský sen. V zemi původu jí bylo v souvislosti s jejími politickými aktivitami vyhrožováno. Dalším důvodem, který uvedla v opakované žádosti, jsou problémy jejího mladšího syna, M. G., který pracuje v zemi původu jako novinář pro list „Publika“. Syn žalobkyně byl v Gruzii fyzicky napaden při natáčení reportáže a následně mu bylo vyhrožováno. S ohledem na špatnou situaci v zemi původu žalobkyně, v níž již opakovaně došlo k napadením a vraždám novinářů, má žalobkyně strach i o svého syna. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na videa zachycující uvedený incident.
3. Tvrzení o výhrůžkách kvůli jejím politickým aktivitám žalobkyně chtěla uvést již v předchozím řízení, ale tlumočnick nepřeložil vše, co žalobkyně sdělovala. Skutečnosti týkající se problémů, kterým čelí v zemi původu syn žalobkyně a které se dotýkají osobně i jí samotné, nemohla bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení, neboť nastaly až po pravomocném ukončení předchozího řízení.
4. Žalobkyně tyto skutečnosti pouze stručně zmínila v poskytnutí údajů k podané žádosti o mezinárodní ochranu, avšak neměla již možnost se k nim blíže vyjádřit, neboť neproběhl pohovor. V tom žalobkyně spatřuje zásadní pochybení žalovaného. V daném případě nebylo možné zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, bez provedení pohovoru.
5. V prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně sdělila jen bezprostřední důvod odchodu ze země původu, a to dluhy a nemožnost sehnat si práci. Domnívala se, že toto sdělení je dostačující. Když se pokusila sdělit správnímu orgánu, že byla v zemi původu politicky aktivní, tlumočnick toto sdělení nepřeložil. Důvodem, proč žalobkyně nemohla v zemi původu najít zaměstnání a zadlužila se, ale byly její politické aktivity, kvůli nimž měla problém s nalezením zaměstnání. Tyto skutečnosti chtěla blíže rozvést v řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale správní orgán jí k tomu nedal příležitost, neboť neprovedl pohovor.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech, k nimž dospěl v napadeném rozhodnutí. Konstatoval, že žalobkyní uváděné důvody týkající se její politické aktivity jí byly známy již v předchozím řízení. Podle žalovaného zároveň nelze účinně zpochybnit kvalitu tlumočení za situace, kdy pohovor byl veden v jazyce, který si žalobkyně sama zvolila, a svým podpisem potvrdila, že souhlasí s obsahem protokolu z tohoto pohovoru. Její nynější námitka tak působí účelově.
7. K námitce týkající se údajného pronásledování syna žalobkyně žalovaný uvedl, že daná námitka se netýká přímo žalobkyně. Ani ona sama netvrdila, že její osobě v rámci tohoto synova pronásledování hrozí nějaké riziko.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při posuzování věci měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem. Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobu shledal nedůvodnou.
9. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobkyně poprvé požádala o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 2. 3. 2020. Jako důvod podání této žádosti označila špatnou ekonomickou situaci v zemi jejího původu a obavu z případného postihu za nesplacený dluh u banky. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 4. 2020 zamítl tuto žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 27. 1. 2021, č. j. 41 Az 24/2020 – 56. Kasační stížnost podanou žalobkyní proti rozsudku Krajského soudu v Brně následně odmítl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 7. 6. 2021, č. j. 8 Azs 72/2021 – 40.
10. Žalobkyně podala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 6. 2021. Uvedenou žádost odůvodnila tím, že jí a jejímu manželovi vyhrožovali v Gruzii neznámí lidé. Říkali, že pokud nebude dělat to, co říká vláda, tak je mohou zavraždit. Žalobkyně s manželem nemohli najít novou práci, kvůli tomu mají v bance dluh. Jako další důvod podané žádosti uvedla to, že nyní začali vyhrožovat i jejímu mladšímu synovi, který je novinář. Žalobkyně by chtěla, aby syn také přijel do České republiky, protože nedávno v Gruzii zavraždili jednoho novináře. Syn žalobkyně má problémy už téměř rok, poté co udělal několik reportáží o událostech, které se odehrávají v Gruzii. Do kolonky politické přesvědčení žalobkyně uvedla, že byla konzultantkou v Nacionální straně během let 2003-2012 (oficiálně ale členkou strany nebyla, byla pouze členem volební komise). Účastnila se také akcí, které byly vedeny proti současné vládě a straně Gruzínský sen, k tomu docházelo v letech 2016-2018. V současné době sympatizuje s politikou strany Nacionální strany.
11. Žalovaný neprovedl s žalobkyní plnohodnotný pohovor, v návaznosti na poskytnuté údaje k žádosti o mezinárodní ochranu pouze položil žalobkyni několik doplňujících otázek. K dotazu, proč v řízení o její předchozí žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že není politicky aktivní, žalobkyně sdělila, že tenkrát měli gruzínského tlumočníka. S manželem říkali, že byli politicky aktivní, ale tlumočník to přeložil opačně. Proto nyní zvolila ruského tlumočníka. Na dotaz, proč tehdy nevyužila práva nechat si odpovědi přetlumočit, odpověděla, že jim o této možnosti nikdo neřekl. K dotazu, zda se někdy obrátila s žádostí o pomoc na policii či jiné státní orgány v Gruzii, žalobkyně uvedla, že ne, protože to není možné, státní strana tam ovládá vše.

12. Žalovaný posoudil opakovanou žádost jako nepřipustnou, a to v rozhodnutí, které je nyní předmětem soudního přezkumu. V daném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně v této žádosti nově poukázala na její politické aktivity a s nimi související vyhrožování neznámými osobami. Tyto skutečnosti jí ale byly známy již v předchozím řízení, a tak měla možnost i povinnost uvést je již tehdy. K tvrzení žalobkyně o nedostacích gruzínského tlumočníka žalovaný uvedl, že žalobkyně nevyužila možnosti nechat si celý pohovor přetlumočit. Navíc v průběhu správního řízení žalobkyně opakovaně uvedla, že důvodem její žádosti jsou pouze ekonomické problémy v zemi původu. Ke sdělení žalobkyně, že vlasti má problémy také její mladší syn, žalovaný uvedl, že jeho údajné problémy s nyní podanou žádostí žalobkyně nijak nesouvisí.
13. V nynějším řízení je stěžejní otázkou, zda skutečnosti uplatňované žalobkyní v nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany lze podřadit pod ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu, tedy zda se jedná o nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozích pravomocně skončených řízeních [§ 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Případné nové skutečnosti či zjištění by zároveň musely svědčit o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu [§ 11a odst. 1 písm. b) téhož zákona].
14. Jak totiž konstantně judikuje Nejvyšší správní soud, institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které žadatel nemohl uplatnit během předchozího řízení (viz např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 6, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96).
15. V nyní posuzované věci žalobkyně v nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla zčásti shodné důvody jako v řízení o předchozí žádosti (ekonomické potíže), zčásti nové důvody. Novým důvodem, který žalobkyně poprvé uvedla teprve v žádosti ze dne 29. 6. 2021, je poukaz na vyhrožování ze strany neznámých lidí a na její politické aktivity. Krajský soud ovšem souhlasí s hodnocením žalovaného, že žalobkyni nic nebránilo v tom, aby zmíněný důvod uvedla již v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyní v této souvislosti zmiňované skutečnosti nejsou nijak nové, jedná se o události, k nimž mělo dojít ještě před jejím příchodem do ČR; žalobkyně o nich zároveň musela od počátku vědět, protože se týkají přímo její osoby. Tvrzení žalobkyně, že v řízení o první žádosti bylo její vyjádření nesprávně přeloženo tlumočnickem, soud shledává zjevně účelovým. Žalobkyně totiž nic nenamítala proti překladu její výpovědi ani ve správním řízení vedeném o první žádosti o mezinárodní ochranu, ani v následném soudním řízení. Žalobkyně naopak v těchto řízeních konzistentně uváděla, že důvodem její žádosti jsou pouze ekonomické problémy v zemi původu. Uvedené skutečnosti tedy nelze podřadit pod § 11a odst. 1 zákona o azylu.
16. Další důvod, spočívající v tvrzených problémech mladšího syna žalobkyně, M. G., který pracuje v zemi původu jako novinář pro list „Publika“, žalobkyně objektivně nemohla uvést v řízení o první žádosti. Soud ale přisvědčuje žalovanému, že žalobkyně neuvedla žádné konkrétní skutečnosti svědčící o tom, že by potíže jejího syna souvisely s nyní posuzovanou žádostí žalobkyně. V žalobě pouze obecně tvrdí, že tyto problémy se dotýkají i osobně žalobkyně, avšak nijak nespecifikuje, jakým způsobem. Ani tento

důvod tedy nemohl založit přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

17. K námitce žalobkyně, podle níž s ní měl být ve správním řízení proveden pohovor, krajský soud konstatuje, že zákon o azylu nevyžaduje v případě opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany provedení pohovoru s žadatelem. Pohovor by tak měl být v řízení o opakované žádosti proveden pouze tehdy, pokud je nezbytný k řádnému zjištění skutkového stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017 – 49). Skutečnosti uvedené žalobkyní v opakované žádosti byly zjevně takové povahy, že bylo možné danou žádost bez dalšího posoudit jako nepřípustnou. Tyto skutečnosti nevyvolávaly pochybnosti, které by bylo nutno odstranit pohovorem s žalobkyní.

IV. Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobkyní jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. ledna 2022

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: R. V.

